Należność pocztowa uiszczona ryczałtem

Rok I. Nr. 12.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LUBELSKIEGO

Lublin, Grudzień 1929 r.

TREŚĆ.

Część urzędowa.

A. (Zarządzenia ogólne).

3000 egz.

A. (Zarządzenia ogólne).

184.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/XI 1929 r. Nr. O.-28778/29

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, państwowego wyższego kursu nauczycielskiego i państwowego pedagogjum w Lublinie

w sprawie opłat i wymiaru mieszkań służbowych.

Na podstawie porozumienia z Ministerstwem Robót Publicznych (pismo z dnia 8 października 1929 r. L. dz. X-2409/29) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zmienia zarządzenie swe z dnia 19 marca 1928 r. Nr. O. Prez.-1654/28 w sprawie wymiaru i opłat mieszkań służbowych w następującym kierunku:

We wszystkich przypadkach, w których mieszkanie służbowe przekracza ustalone normy, a którego wedle opinji odnośnego Urzędu Wojewódzkiego (Dyrekcji Robót Publicznych) podzielić ani zużytkować na inne cele nie można względnie, gdy oddanie części mieszkania, obejmującej powierzchnię ponad ustaloną normę, okaże się w praktyce niemożliwe, winien być pobierany tytułem komornego tylko dodatek mieszkaniowy, przysługujący funkcjonarjuszowi, zajmującemu dotyczący lokal.

Natomiast w przypadkach, w których odnośny lokal, w myśl opinji właściwego Urzędu Wojewódzkiego (Dyrekcji Robót Publicznych) może być podzielony i zużytkowany na inne cele, część mieszkania, obejmująca powierzchnię ponad ustaloną normę, winna być oddana albo do użytku szkolnego, albo przeznaczona na mieszkanie służbowe lub prywatne dla innego funkcjonarjusza. W tych przypadkach Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzi, na skutek opinji odnośnego Urzędu Wojewódzkiego (Dyrekcji Robót Publicznych) sprostowanie wymiaru odnośnych mieszkań służbowych, oznaczonego w listach mieszkań służbowych.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

185.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego.

z dnia 14/XI 1929 r. Nr. W. F. 29153/29

do Dyrekcyj państw. i pryw. szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich

w sprawie użytkowania funduszu gier i zabaw.

Rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 3/XII-23 i z dn. 12/III-26 (Dz. Urz. 1924 Nr. 7, poz. 65 i Dz. Urz. 1926 Nr. 6, poz. 46) stanowczo i wyraźnie określają cel, na jaki mogą być użyte fundusze, przeznaczone na zabawy i gry.

Ponieważ w ub. r. szk. zaszły wypadki zużytkowania tego funduszu na cele, nie mające nic wspólnego z wych. fizycznem młodzieży, zaznaczam, że w przyszłości wystąpię z całą surowością przeciw tym P.P. Dyrektorom, którzy nie zastosują się do odpowiednich zarządzeń Ministerstwa W. R. i O. P. i wspomniany fundusz zużyją w sposób nieodpowiedni.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

186.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/XI 1929 r. Nr. O. 29593/29.

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych

w sprawie odprawy drużynowych Chorągwi Harcerskiej.

Oddział Lubelski Komendy Chorągwi Harcerskiej Żeńskiej w Lublinie zwołuje na dzień 12 stycznia 1930 r. konferencję opiekunek drużyn, a na dzień 11 i 12 stycznia 1930 r. odprawę drużynowych.

Celem umożliwienia opiekunkom drużyn harcerskich i 2 harcerkom, jako przedstawicielkom tych drużyn, wzięcia udziału w omawianej konferencji i odprawie, które odbędą się w Lublinie, w oznaczonym wyżej terminie, zezwalam na zwolnienie od zajęć szkolnych i udzielenie na ten czas urlopu, tym harcerkom, które wezmą udział w omawianym zjeździe.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

187.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/XI 1929 r. Nr. W. F. 27279/29.

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państw. i prywatn. szkół średn. ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych

w sprawie przewozu składaków, jako bagażu ręcznego.

Zawiadamiam, iż Ministerstwo Komunikacji zezwoliło na przewóz, jako bagażu ręcznego, składaków (łodzie, kajaki składane), umieszczonych w 2 — 4 futerałach pod warunkiem, że przewóz tego sprzętu w wagonie osobowym nie będzie przeszkadzał innym podróżnym i że nie spowoduje zanieczyszczenia lub uszkodzenia wagonu.

Wymiary i waga omawianych futerałów nie powinny przekraczać następujących norm:

1) 1 — 2 futerały 20 × 30 cm., dług. do 150 cm.
2) 1 futerał 35 × 60 cm.
3) 1 „ mały, wagi 25 - 32 kg.

Jeden podróżny może zabrać ze sobą najwyżej dwa futerały.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

188.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/XI 1929 r. Nr. O. 29230/29.

do P.P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz szkół zawodowych

w sprawie zaopatrzenia bibljotek szkolnych w wydawnictwa L. O P. P.

Zarząd Główny Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, dążąc coraz bardziej do szerzenia uświadomienia wśród społeczeństwa — o wielkiem znaczeniu lotnictwa i obrony przeciwgazowej oraz do przygotowania szerokich mas ludności cywilnej do obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej na wypadek wojny, między innemi powziął myśl zaopatrzenia w ciągu roku 1930 wszystkich szkół powszechnych, tak męskich jak i żeńskich, na terenie całej Rzeczypospolitej w bibljoteczki lotniczo-gazowe, tablice opisowe samolotów, maski przeciwgazowe używane w Polsce, oraz ratownicze.

W roku bieżącym Zarząd Główny L. O. P. P. zaopatrzył już znaczną większość szkół średnich, równorzędnych oraz zawodowych i w dalszym ciągu zamierza uzupełnić dotychczasowe komplety nowemi, aktualnemi wydawnictwami.

Ponieważ L. O. P. P. ma do wykonania cały szereg prac lotniczo-gazowych, mających pierwszorzędne znaczenie dla obrony Państwa, a podyktowanych przez zainteresowane czynniki państwowe, przeto musi liczyć się nawet z najmniejszemi wydatkami.

Zarząd Główny, jako wydawca, wyjaśnia, że książki jego poza swoją wartością mają ten jeszcze plus, iż nie obliczone na zysk, sprzedawane są po nizkich cenach, często po cenie rzeczywistego kosztu, a nawet niżej kosztu.

W związku z powyższem zachęcam gorąco P.P. Inspektorów szkolnych i Dyrekcje szkół do poparcia zamierzonej akcji Zarządu Głównego L. O. P. P. i przyjścia z pomocą przez przeznaczenia z kredytów na zakup bibljotek szkolnych, kilkuzłotowych kwot na wydawnictwa L. O. P. P.

W ten sposób Zarząd Główny otrzymałby częściowe pokrycie wielkich kosztów związanych z przydziałem omawianych bibljoteczek.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

189.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 19/XI 1929 r. Nr. O. 28601/29.

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych

w sprawie wyświetlania filmu „Śląsk Źrenica Polski".

Zawiadamiam, iż z inicjatywy Zarządu Głównego Stowarzyszenia Powstańców Śląskich będzie wyświetlany dla młodzieży szkolnej na terenie tut. Okręgu w miejscowych kinoteatrach film, propagandowo - naukowy p. t. „Śląsk Źrenica Polski".

Doceniając potrzebę zapoznania młodzieży szkolnej z historją, życiem i znaczeniem Śląska, zalecam P. P. Inspektorom Szkolnym, Dyrekcjom szkół poprzeć tę akcję.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

190.

OKÓLNIK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do wszystkich władz i urzędów oraz dyrekcyj i kierownictw szkół podległych Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie propagandy przeciwgruźliczej.

Polski Związek Przeciwgruźliczy przystępuje, podobnie jak w latach ubiegłych, do zorganizowania i w bieżącym roku „Dni Przeciwgruźliczych", które odbędą się w okresie od dnia 1 grudnia 1929 r. do dnia 10 stycznia 1930 r.

Zawiadamiając o powyższem zachęcam młodzież szkolną wszystkich kategoryj szkół, jak również i ogół nauczycielstwa do jak największego współdziałania z tą akcją przez urządzanie w tym okresie, samodzielnie lub też w porozumieniu z miejscowemi Towarzystwami Przeciwgruźliczemi, odczytów i pogadanek na temat gruźlicy i jej zwalczania, nabywanie i kolportowanie nalepek przeciwgruźliczych oraz czynne popieranie wszelkich imprez, z okazji „Dni Przeciwgruźliczych" urządzanych.

Sprzedaż nalepek oraz wywieszanie afiszów i plakatów winny odbywać się zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa z dnia 15 grudnia 1923 r. Nr. O. Prez. 7820/28.

Warszawa, dnia 3 października 1929 r. (Nr. Nr. I Prez. 5857/27).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Sł. Czerwiński.*

191.

OKÓLNIK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego, śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i Państwowego Konserwatorjum Muzycznego w Warszawie i Poznaniu

w sprawie feryj Bożego Narodzenia.

Zarządzam, aby ferje Bożego Narodzenia w bieżącym roku szkolnym rozpoczęły się we wszystkich kategorjach szkół w dniu 21 grudnia (sobota) po lekcjach szkolnych, a skończyły się dnia 2-go stycznia 1930 roku. Normalne zajęcia szkolne winny rozpocząć się dnia 3 stycznia (piątek) 1930 roku.

Warszawa, dnia 22 października 1929 r. (Nr. I. Prez. 6332/29).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Sł. Czerwiński*

B. (Szkolnictwo powszechne).

192.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 24/X 1929 r. Nr. I. - 27438/29.

do Panów Inspektorów szkolnych

w sprawie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe etatowych, duchownych nauczycieli religji.

Stosownie do okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 grudnia 1923 r. Nr. 16136/I, zawierającego instrukcję do wykonania ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funcjonarjuszów państwowych i wojska w odniesieniu do nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 1./123, poz. 5) wyjaśniam, że etatowy nauczyciel religji, duchowny, jest obowiązany również do 30 godzin pracy zgodnie z art. 46 cytowanej na wstępie ustawy, w których 6 zalicza się na zajęcia duszpasterskie. Wobec tego etatowy nauczyciel religji, duchowny, którego liczba godzin nauki tygodniowo wynosi (poza zajęciami duszpasterskiemi) 25, 26 lub więcej, otrzymuje wynagrodzenie dodatkowe za jedną dwie względnie więcej godzin nadliczbowych.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

193.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/XI 1929 r. Nr. W. F. 28417/29

do P. P. Inspektorów szkolnych, kierowników i Nauczycielstwa publ. szkół powszechnych

w sprawie ujednostajnienia sposobu zapisywania lekcyj ćwiczeń cielesnych.

Wobec licznych zapytań w sprawie istoty wzorca lekcyjnego z gimnastyki, wyjaśniam:

Terminem „wzorzec", określamy lekcję gimnastyki, opracowaną i przeprowadzoną przez nauczyciela w/g pewnego schematu.

Schematem ogólnie przyjętym i stosowanym obecnie w szkolnictwie, jest tok lekcyjny układu płk. Walerjana Sikorskiego, który można znaleźć w jego podręczniku metodycznym p. t. „Gimnastyka" Część I, wyd. II-gie (Ossolineum—Lwów).

Ponieważ byłoby niemożliwe zapisywanie w dzienniku całej osnowy lekcyjnej, przeprowadzoną lekcję odnotowujemy krótko „wzorzec" dodając obok, dla własnej orjentacji, kolejny numer — nie lekcji, lecz każdego nowego wzorca. Jeden taki wzorzec, z nieznacznemi zmianami drobnych elementów składowych poszczególnych ćwiczeń, przerabiamy z dziećmi w 4 — 6 po sobie następujących lekcjach, a po opanowaniu przez dziatwę przerabianych ćwiczeń opracowywujemy wzorzec następny.

Spisane osnowy (wzorzec) lekcyjne pozwalają nauczycielowi na samokontrolę w pracy i orjentują go w planowem, systematycznem i celowem stosowaniu ćwiczeń o różnym stopniu natężenia dla rozmaitych oddziałów, oraz w stopniowaniu wysiłku mięśniowego na jednym poziomie nauczania.

Gotowych wzorców lekcyjnych niema. W druku znajduje się II cz. „Gimastyki" W. Sikorskiego, która zawiera zasób materjału ćwiczebnego. Przypuszczalnie ukaże się w księgarniach jeszcze w miesiącach zimowych. Obecnie można nabyć „Zasób materjału ćwiczebnego" dla szkół powszechnych, napisany przez Janinę Pizłównę w Cieszynie.

Wymienione podręczniki powinny znaleźć się w rękach każdego nauczyciela, prowadzącego ćwiczenia cielesne.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

194.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 16/X 1929 r. Nr. I. 26827/29.

do P. P. Inspektorów Szkolnych

w sprawie poruczania agend pocztowych i telegraficznych funkcjonarjuszom innych instytucyj.

Pan Minister Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 30-go września b. r. Nr. 2600/II wydał polecenie do wszystkich Prezesów Dyrekcyj Poczt

i Telegrafów w sprawie nawiązania współdziałania z szefami terytorjalnych władz i instytucyj państwowych oraz społecznych celem poruczenia agend pocztowych i tel. w miejscowościach o słabym ruchu poczt. - tel. funkcjonarjuszom innych instytucyj, a w pierwszym rzędzie nauczycielom szkół, których warunki i stosunki ich głównego zawodu pozwalają na pracę dodatkową dla poczty.

Takie łączenie agend różnych działów pożądane jest zwłaszcza w interesie goposdarczym Państwa, gdyż przyczynią się do zaoszczędzenia wydatków na urządzenie lub budowę odrębnych biur i t. p. a nadto poprawią byt materjalny danych pracowników, otrzymujących osobne wynagrodzenie od Zarządu Poczt.

Podając powyższe do wiadomości wyjaśniam, że o ile znajdą się chętni nauczyciele do objęcia stanowisk w agendach pocztowo - telegraficznych, Kuratorjum nie będzie stawiało przeszkód.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

195.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego w Lubelskiego

z dn. 18.XI 1929 r. Nr. I-29967/29 r.

do Panów Inspektorów Szkolnych

w sprawie wypłaty poborów nauczycielom publicznych szkół powszechnych.

Zarówno delegaci Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego jak i Okręgowej Izby Kontroli stwierdzili niejednokrotnie, że niektóre Inspektoraty Szkolne podejmują znaczne sumy, przeznaczone na wypłatę uposażenia nauczycieli publicznych szkół powszechnych, z rachunków bieżących i przechowują je w podręcznych kasach.

Ponieważ przechowywanie tych sum w Inspektoratach Szkolnych jest niedopuszczalne ze względu na postanowienia części I rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 grudnia 1922 roku Nr. 5309/F. 22 (Dz. Urz. Min. W. R i O. P. Nr. 1/102, poz. 4), przeto polecam Panom Inspektorom Szkolnym zastosować się ściśle do cytowanego wyżej rozporządzenia i na wypłatę poborów z rachunku bieżącego wystawiać zlecenia wypłaty, zarządzając wypłatę w miejscowej Kasie Skarbowej bezpośrednio do rąk płatników, bądź też zarządzając wysłanie poborów pocztą. Pobory nauczycielom ma wypłacać tylko upoważniony płatnik za pokwitowaniem na liście płacy bezpośrednio do rąk uprawnionych nauczycieli lub osób przez nich upoważnionych. Własnoręczność podpisów nauczycieli, kwitujących odbiór uposażenia, stwierdza płatnik, zaś Panowie Inspektorowie stwierdzają tylko własnoręczność podpisu płatnika i prawidłowość dokonanej wypłaty.

Pobory, niedoręczone z jakiegokolwiek powodu nauczycielowi, wymienionemu na liście płacy, płatnik zwraca do Kasy Skarbowej bezpośrednio lub za pośrednictwem P. K. O. na konto Kasy Skarbowej na rachunek bieżący inspektora szkolnego, a pokwitowanie Kasy Skarbowej względnie odcinek blankietu nadawczego P. K. O. dołącza do listy płatniczej.

Po otrzymaniu pokwitowanych list płacy za dany miesiąc Inspektorat Szkolny sprawdza pokwitowania odbioru, ustala kwoty niewypłacone przez płatników, poczem wystawia zlecenie wypłaty na przelew ze swojego rachunku bieżącego na wznowienie właściwych kredytów budżetowych, otwartych w Izbie Skarbowej w Lublinie.

Potrącone z uposażenia składki ną „Samopoc koleżeńską”, Kasę Chorych, lub Zakład Ubezpieczenia Pracowników Umysłowych i Dziennik Urzędowy Kuratorjum należy również przy pomocy zlecenia wypłaty przekazywać bezpośrednio zainteresowanym instytucjom.

Kurator Okręgu Szkolnego *(—) Dr. E. Nowicki.*

196.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 26/XI 1929 r. Nr. O. 30098/29.

do P. P. Inspektorów szkolnych

w sprawie interpretacji art. 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r.

Zawiadamiam, iż Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i z Prezydjum Rady Ministrów pismem z dnia 20 listopada b. r. Nr. II. 25784/29 wyjaśniło, że ustęp drugi art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. Rz. P. Nr. 11 poz. 86), nie stosuje się do nauczycieli, ponieważ uzyskują oni charakter funkcjonarjuszy stałych automatycznie na mocy ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z r. 1928, Nr. 47 poz. 462).

Art. 16 przytoczonego wyżej rozporządzenia z dnia 19 stycznia 1928 r. stosuje się, o ile chodzi o administrację szkolnictwa, tylko do inspektorów szkolnych.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

C. (Szkolnictwo średnie ogólnokształcące i seminarja nauczycielskie).

197.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 10/X. 1929 r. Nr. II.-25944/29.

do Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich

w sprawie poradnika w sprawach nauczania i wychowania.

Podaję do wiadomości, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przystąpiło do wydawania „Poradnika w sprawach

nauczania i wychowania oraz administracji w szkołach średnich ogólnokształcących i w seminarjach nauczycielskich". Poradnik przeznaczony jest dla dyrektorów i nauczycieli i ma na celu informowanie ogółu nauczycielstwa o sposobach organizowania pracy szkolnej. Pierwszy numer „Poradnika" już wyszedł z druku i został poświęcony organizacji pracowni i ćwiczeń biologicznych tudzież zawiera wykaz książek, które winny wejść w skład podręcznej bibljoteki szkolnej dla dyrektorów i wychowawców.

Dyrekcje szkół winny zainteresować grono nauczycielskie „Poradnikiem" i posługiwać się nim przy organizowaniu pracy szkolnej oraz przy zakupach pomocy naukowych i urządzeń szkolnych.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Bagatela 12 — dla Poradnika.

Skład główny: Księżnica — „Atlas" T. N. S. W., Warszawa, Nowy Świat 59.

Kurator Okręgu Szkolnego *(—) Dr. E. Nowicki.*

198.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 21/X. 1929 r. Nr. II. 25008/29.

do **Dyrekcyj gimnazjów państwowych i prywatnych**

w sprawie egzaminu uzupełniającego z języka łacińskiego.

Podaję do wiadomości, że egzaminy z języka łacińskiego w zakresie czterech, pięciu i sześciu klas Gimnazjum humanistycznego, przewidziane w okólniku Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 kwietnia 1926 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 56 punkt 13-ty, ustęp końcowy) odbywać się będą dwa razy do roku w terminie wiosennym i jesiennym w Gimnazjach Państwowych im. Staszica w Lublinie, im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie, i im. Królowej Jadwigi w Siedlcach.

Do egzaminu mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy ukończyli co najmniej sześć klas szkoły średniej ogólnokształcącej.

Przy egzaminie uzupełniającym z języka łacińskiego obowiązuje taksa, jak przy uzupełniającym egzaminie dojrzałości dla eksternów, t. j. 15. Zł. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1926 r. Nr. 5, poz. 35).

Kurator Okręgu Szkolnego *(—) Dr. E. Nowicki.*

199.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 20/XI 1929 r. Nr. 29586/29.

do Dyrekcyj gimnazjów państwowych i prywatnych

w sprawie programu geografji dla kl. VI gimnazjum.

W bieżącym roku szkolnym gimnazjalni nauczyciele geografji po raz pierwszy prowadzą naukę swego przedmiotu w klasie VI według programu

ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 8 (215) poz. 113. Zechcą zatem Dyrekcje podać do ich wiadomości, że przy wykonywaniu tego programu mogą posiłkować się następującemi książkami:

1. Dr. St. Pawłowski. Geografja dla klas wyższych. T. III. Warszawa, Książnica, 1924. (Kraje i morza pozaeuropejskie).
2. J. Wąsowicz i A. Zierhoffer. Świat w cyfrach. Książnica-Atlas 1929.
3. E. Romer. Powszechny atlas geograficzny. Książnica-Atlas 1928.
4. J. Loth. Zarys dziejów rozwoju horyzontu geograficznego na tle dziejów historji odkryć. Kraków. 1928. Orbis.
5. T. Szumański. Zasady kartografji. Książnica. 1926.
6. Em. de Martonne. Zarys geografji fizycznej. Książnica-Atlas. 1927.
7. W. Nałkowski. Geograja fizyczna. Warszawa, Arct. Nowe wydanie.
8. S. Niemcówna. Dydaktyka geografji. Książnica-Atlas 1929.

Pierwsze trzy z pośród wymienionych książek nadają się do użytku młodzieży.

Zwracać również należy uwagę nauczycieli na konieczność czerpania w miarę możności i potrzeby materjału z wydawnictw perjodycznych np. z Roczników Statystycznych i Wiadomości Statystycznych i in.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

200.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 13/XI 1929 r. Nr. II. 28442/29.

do Dyrekcyj państwowych gimnazjów, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych

w sprawie regulowania należności miejskich przez gimnazja państwowe.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Węwnętrznych wyjaśnia, że według postanowienia § 2 pkt. 1) rozporządzenia Prez. Rzplitej z dn. 17/VI. 1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 51. poz. 523) nieruchomości, stanowiące własność państwa, wolne są od państwowego podatku od nieruchomości, nie mogą być więc pobierane przez gminy miejskie dodatki do tego podatku od nieruchomości państwowych, o ile zaś gimnazja państwowe mieszczą się w domach, będących własnością prywatną, to podatkiem od nieruchomości obciążeni są właściciele tych domów.

Ponieważ lokale, zajmowane przez gimnazja, nie podlegają obciążeniu podatkiem od lokali (bez względu na to, czy gimnazja te mieszczą się w gmachach państwowych, czy też prywatnych — w myśl art. 3 pkt. 3) ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 550), — nie istnieje zatem podstawa do obciążenia gimnazjów państwowych jakimkolwiek innym podatkiem komunalnym (obciążającym płatników podatku od lokali i od nieruchomości), ustanowionym przez wymienioną wyżej ustawę o tymczasowem uregulowaniu finansów komu-

nalnych z dnia 11/VIII. 1923 r., jak np. samoistnym podatkiem inwestycyjnym. Z tego względu gimnazja państwowe nie płacą również opłat drogowych, przewidzianych w art. 19 ustawy z dn. 10/XII, 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 6, poz. 32 z r. 1921.)

Natomiast obowiązane są płacić na równi z innemi instytucjami państwowemi wszelkie opłaty za korzystanie z komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego orzaz za czynności organów komunalnych, m. in. za czyszczenie jezdni i chodników (art. 27 ustawy z dn. 11/VIII. 1923 r.). Ponieważ wysokość tych opłat ustanawiana jest według zasad, wyrażonych w art. 28 ust. 2 ustawy o tymcz. ureg. fin. kom., zatem oczywiście nie mogą być one wszędzie jednakowe, tem bardziej, że uchwały właściwych organów związków komunalnych w przedmiocie tych opłat nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej. Władza nadzorcza uprawniona jest jedynie do ingerowania w sprawie wysokości tych optat w wypadkach wymienionych w art. 27 ust 3 wspomnianej ustawy z dn. 11/VIII.23.

W razie otrzymania wezwań do uiszczenia podatku miejskiego od nieruchomości, winny Dyrekcje wezwania te zwracać magistratom odnośnych miast z powołaniem się na powyższe wyjaśnienie.

Kurator Okręgu Szkolnego *(—) Dr. E. Nowicki.*

201.

RUCH SŁUŻBOWY

Kuratorjum Okręgu Lubelskiego.

Komisje egzaminacyjne dla urzędników.

1) Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 19 października 1929 r. Nr. I, Prez. 6216/29 mianował w miejsce Kazimierza Juszczakowskiego, naczelnika Wydziału, przeniesionego w stan spoczynku, na pozostały okres dwuletni 1929/30 Komisarzem egzaminacyjnym komisyj egzaminacyjnych dla kandydatów na stanowiska I i II kategorji w państwowej służbie administracyjnej, istniejących przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego — *Stanisława Bugajskiego,* naczelnika Wydziału w temże Kuratorjum.

2) Kurator Okręgu Szkolnego zarządzeniem z dnia 14-go października 1929 r. Nr. O. 26294/29 mianował w miejsce Kazimierza Juszczakowskiego, naczelnika Wydziału, przeniesionego w stan spoczynku, na pozostały okres dwuletni 1929/30 Komisarzem Egzaminacyjnym Komisji Egzaminacyjnej dla kandydatów na stanowiska III kategorji w państwowej służbie administracyjnej, istniejącej przy tut. Kuratorjum — *Stanisława Bugajskiego,* naczelnika Wydziału.

Szkolnictwo średnie:

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeniosło w drodze służbowej dla dobra szkoły z dniem 15 października 1929 r.

1) *Franciszka Niecia,* nauczyciela gimnazjum państwowego im. J. Zamojskiego w Zamościu, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państwowego im. St. Staszica w Hrubieszowie (Nr. II. 24865/29 z dnia 2 października 1929 r.). Jednocześnie Kurator Okręgu Szkolnego Lubelskiego powierzył p. *Nieciowi* pełnienie obowiązków zastępcy dyrektora gimnazjum państwowego w Hrubieszowie od dnia 15 października 1929 r. (Nr. II. 25402/29 z dnia 8 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego powierzył z dniem 1 listopada 1929 r.:

1) *Marji Kaczyńskiej,* nauczycielce gimnazjum państwowego im. Kr. Jadwigi w Siedlcach, pełnienie obowiązków czasowej zastępczyni przełożonej tegoż gimnazjum. (Nr. II. 26623/29 z dnia 17 października 1929 r.).

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeniosło w drodze konkursu z dniem 15 października 1929 r.:

1) *Helenę Wiktorję Bartoszewiczową*, przełożoną gimnazjum państwowego im. Kr. Jadwigi w Siedlcach, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państwowego im. M. Konopnickiej w Warszawie (Nr. II. 24871/29 z dnia 8 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego mianował:

1) *Marję Polakównę*, tymczasową nauczycielką gimnazjum państwowego im. Ks. A. Czartoryskiego w Puławach z dniem 1 września 1929 r. (Nr. II. 23606/29 z dnia 24 października 1929 r.).

2) *Marję Markuszewską*, kontraktową nauczycielkę gimnazjum państw. im. M. Konopnickiej w Zamościu, nauczycielką tegoż gimnazjum z dniem 1 listopada 1929 r. (Nr. II. 27672/29 z dnia 26 października 1929 r.).

Seminarja Nauczycielskie.

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 listopada 1929 r.:

1) *Stanisławę Rycerzównę*, naucz. publ. szkoły pow. Nr. 25 w Lublinie, nauczycielką szkoły ćwiczeń przy państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Lublinie. (Nr. I. K. N. 26561/I z dnia 22 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 listopada 1929 roku:

1) *Janinę Lesserównę*, nauczyc. państw. seminarjum nauczyc. męsk. w Lublinie, na rownorzędne stanowisko do państw. seminarjum nauczyc. żeńskiego w Lublinie. (Nr. I. K. N. 26040/29 z dn. 25 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przyjął zgłoszenie o dobrowolnem wystąpieniu ze służby z dniem 1 września 1929 r.:

1) *Aliny Rozwadowskiej*, nauczycielki tymczasowej państwowego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Chełmie. (Nr. I. K. N. 26096/29 z dnia 23 października 1929 roku).

Inspektorowie Szkolni.

Kurator Okręgu Szkolnego zwolnił z dniem 15 listopada 1929 r.:

1) *Władysława Matuszkiewicza*, Inspektora Szkolnego w Łukowie, w związku z przeniesieniem go dekretem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15.X.1929 roku. Nr. II. 23914/29 na stanowisko Inspektora Szkolnego w Wąbrzeźnie, Okręgu Szkolnego Pomorskiego. (Nr. I. 27061/29 z dn. 26 października 1929 r.).

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 23 września 1929 roku przeniosła w stan nieczynny:

1) *Władysława Rybczyńskiego*, Inspektora Szkolnego w Biłgoraju. (Nr. I. 27522/29 z dnia 28 października 1929 r.).

2) *Juljana Stankiewicza*, Inspektora Szkolnego w Janowie Podlaskim. (Nr. I. 27781/29 z dnia 29 października 1929 r.).

3) *Aleksandra Sudę*, zastępcę Inspektora Szkolnego w Radzyniu. (Nr. I. 27521/29 z dnia 28 października 1929 r.).

Sprostowanie do Dz. Urzęd. K. O. S. Lub. Nr. 11:

Kurator Okręgu Szkolnego zwolnił z dniem 15 października 1929 r. *Jana Nowaka*, prowizorycznego Inspektora Szkolnego w Siedlcach z powodu objęcia stanowiska dyrektora seminarjum nauczycielskiego w Jędrzejowie.

Administracja Szkolna I instancji.

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 listopada 1929 r.

1) *Józefa Jarosławskiego*, nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Tomaszowie Lubelskim prowizorycznym sekretarzem Insp. Szkol. w Tomaszowie Lub. w IX st. sł. (Nr. I. 26999/29 z dn. 24 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł w stan spoczynku z urzędu z dniem 1 listopada 1929 roku:

1) *Bronisławę Aleksandrę Zarzecką*, sekretarkę gimnazjum państwowego im. E. Plater w Białej Podlaskiej. (Nr. II. 22975/29 z dn. 20 września 1929 r.).

Szkolnictwo powszechne.

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z powodu zmiany organizacji szkoły z dniem 1 września 1929 r.

1) *Mieczysława Dymitrowskiego*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Pusznie Godów, gm. Godów, pow. puławskiego, na równorzędne stanowisko do 3-klasowej publ. szkoły powszechnej w Pusznie Godowskiem, gm. Godów, pow. puławskiego, (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

2) *Marję Łomottową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Puławach, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Puławach. (Nr. 22888/29 z dnia 14 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z powodu zmiany organizacji szkoły z dniem 16 września 1929 r.:

1) *Janinę Frenczakównę*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Tłuśccu, pow. radzyńskiego, na równorzędne stanowisko do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Łukowisku, gm. Tłuściec, pow. radzyńskiego. (Nr. I. 22137/29 z dnia 11 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z powodu zmiany organizacji szkoły z dniem 1 listopada 1929 r.:

1) *Chaima Weidlera*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Sokołowie, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Sterdynie, pow. sokołowskiego. (Nr. I. 28106/29 z dnia 31 października 1929 r.).

2) *Jana Sadłycza*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Sokołowie, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Krzczonowie, pow. sokołowskiego. (Nr. I. 28056/29 z dnia 31 października 1929 r.).

3) *Izaaka Trumpera*, naucz. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Sokołowie, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wąwolnicy, pow. puławskiego. (Nr. I. 28057/29 z dnia 31 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z urzędu z dniem 16 października 1929 r.:

1) *Piotra Bohuna*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Kułakowicach, gm. Moniatycze, pow. hrubieszowskiego, na równorzędne stanowisko do 1-klasowej publ. szkoły powszechnej w Składowie, gm. Wola Czołnowska, pow. puławskiego. (Nr. I. 22126/29 z dnia 9 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1929 roku:

1) *Irenę Pawłuchównę*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powszechnej w Kopinie gm. Milanów, pow. radzyńskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Glinnym Stoku gm. Suchowola, pow. radzyńskiego. (Nr. I. 23669/29 z dnia 8 października 1929 r.)

2) *Władysława Jadacha*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Niedrzwicy Dużej, powiatu lubelskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. we Wrotkowie, gm. Zemborzyce, pow. lubelskiego. (Nr. I. 23361/29 z dnia 8 października 1929 r.).

3) *Marję Sasorską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 7 w Lublinie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 22 w Lublinie. (Nr. I. 23360/29 z dnia 8 października 1929 r.).

4) *Florę Kwiatkowską*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Krasieninie gm. Samoklęski, powiatu lubartowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Mordach, pow. siedleckiego. (Nr. I. 21571/29 z dnia 8 października 1929 r.).

5) *Józefę Złotkową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Sadownem, powiatu węgrowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Kalinowcu, gm. Starawieś, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 21781/29 z dnia 9 października 1929 r.).

6) *Stefana Dmowskiego*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. męskiej w Węgrowie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej w Węgrowie. (Nr. 21799/29 z dnia 9 października 1929 r.).

7) *Stefana Ruckiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Kalinowcu, gm. Stara wieś, powiatu węgrowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Kózkach, gm. Grębków, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 21772/29 z dnia 9 października 1929 r.).

8) *Edmunda Glutka*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Zieleńcu, gminy Sadowne, powiatu węgrowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wymysłach, gm. Łochów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 21783/29 z dnia 9 października 1929 r.).

9) *Jadwigę Nowakowską*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Baciejowicach, gm. Kamień, powiatu puławskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. z Zakrzowie, gm. Kamień, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

10) *Pawła Rajcę*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Słotwinach, gminy Karczmiska, powiatu puławskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Karczmiskach, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

11) *Władysława Belona*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Lesie Dębowym, gm. Kamień, pow. puławskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Zakrzowie, gm. Kamień, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

12) *Petronelę Rajcową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Słotwinach, gm. Karczmiska, powiatu puławskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Karczmiskach, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

13) *Franciszka Pałkę*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Wolicy, gminy Karczmiska, powiatu puławskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Kowali, gminy Karczmiska, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

14) *Janinę Ryszkowską*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powszechn. w Wolicy, gm. Karczmiska, powiatu puławskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Kowali, gm. Karczmiska, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

15) *Zofję Kosonocką*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Wolicy, gminy Karczmiska, powiatu puławskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Kowali, gminy Karczmiska. pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

16) *Jana Mazura*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Wolicy, gm. Karczmiska, powiatu puławskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Głusku, gm. Karczmiska, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

17) *Kazimierza Dudzińskiego*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Witankach, gm. Wyszków, powiatu Węgrowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powszechnej w Dąbrowie, gm. Wyszków, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 21780/29 z dnia 9 października 1929 r.).

18) *Helenę Grochowską*, kierowniczkę 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Puławach, na stanowisko kierowniczki do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej Nr. 2 w Puławach. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

19) *Marcina Kosińskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ szkoły powsz. w Kamionce, gm. Opole, powiatu puławskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Kępie Piotrowińskiej, gm. Kamień, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

20) *Annę Mazurową*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Wolicy, gminy Karczmiska, powiatu puławskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Głusku, gminy Karczmiska, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

21) *Dynę Perecową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Puławach, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Puławach. Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

22) *Emiljana Kondrackiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Gubernji, gm. Biała, pow. radzyńskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powszechnej w Radzyniu. (Nr. I. 23671/29 z dnia 9 października 1929 r.).

23) *Stanisława Skupińskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz w Dziatyniu, gm. Siemień, powiatu radzyńskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Amelinie, gm. Siemień, pow. radzyńskiego. (Nr. I. 23675/29 z dnia 9 października 1929 r.).

24) *Jadwigę Barbasiewiczównę*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Nakorach, powiatu siedleckiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Kisielanach Żmichach, gm. Skupie, pow. siedleckiego. (Nr. I. 21578/29 z dnia 9 października 1929 r.).

25) *Ewelinę Undrewiczównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Puławach, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Puławach. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

26) *Piotra Gołąba*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Miedznej powiatu węgrowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Poszewce, gm. Miedzna, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 21778/29 z dnia 9 października 1929 r.).

27) *Marję Nosowicką*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Puławach, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Puławach. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

28) *Janinę Żórawską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Księżopolu, gm. Kudelczyn, powiatu sokołowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Dąbrowie, gm. Wyszków, pow. Węgrowskiego. (Nr. I. 22898/29 z dnia 9 października 1929 r.).

29) *Agatę Ogórkównę*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Sewerynówce, gm. Siemień, powiatu radzyńskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Juljopolu, gm. Siemień. pow. radzyńskiego. (Nr. I. 23672/29 z dnia 9 października 1929 r.).

30) *Joannę Podwyszyńską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Puławach, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Puławach. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

31) *Bronisławę Tyczyńską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Puławach, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. żeńskiej Nr. 2 w Puławach. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

32) *Stefanję Łabędziową*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Pusznie Godów, gm. Godów, powiatu puławskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Godowie, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

33) *Marję Cichowską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Bronicach, gm. Drzewce, powiatu puławskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz w Bucharowcach, gm. Drzewce, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

34) *Antoniego Kowalczyka*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Kołodziężu, gm. Sadowne, powiatu węgrowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Nadziei, gm. Ossówno, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 21770/29 z dnia 9 października 1929 r.).

35) *Lucjana Sytę*, naucz. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Braciejowicach, gm. Kamień, powiatu puławskiego, do 5 klasowej publ. szkoły powsz. w Zakrzowie, gm. Kamień pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

36) *Józefę Gerschinżankę*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Dębinach, gm. Godów, powiatu puławskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Siewalce, gm. Godów, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

37) *Tadeusza Łabędzia*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Pusznie-Godów, gm. Godów, powiatu puławskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Godowie, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

38) *Eugenjusza Zalewskiego*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Pusznie Godów, gm. Godów, pow. puławskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Pusznie Godowskiem, gm. Godow, pow. puławskiego. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

39) *Władysława Okulusa*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Józefowie n/W, gm. Rybitwy, powiatu puławskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Węgrowie. (Nr. I. 25222/29 z dnia 9 października 1929 r.).

40) *Hermenegildę Cybulową*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Stawku, gm. Spiczyn, powiatu lubartowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Ludwikowie, gm. Spiczyn, pow. lubartowskiego. (Nr. I. 21918/29 z dnia 9 października 1929 r.).

41) *Chawę Honigsfeldównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Puławach, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. rozwojowej Nr. 3 w Puławach. (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

42) *Kazimierę Stefkowską*, nauczyc. 2 klasowej publ. szkoły powsz. w Borkach, gm. Biała, powiatu radzyńskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Osowie, gm. Biała, pow. radzyńskiego. (Nr. I. 23674/29 z dnia 9 października 1929 r.).

43) *Hersza Adlera*, kierownika 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Puławach, na stanowisko kierownika do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Puławach, (Nr. I. 22888/29 z dnia 9 października 1929 r.).

44) *Kazimierza Grzechnika*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Dąbiu, gm. Łysobyki, pow. łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Lendzie, gm. Łysobyki, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21480/29 z dnia 10 października 1929 r.).

45) *Helenę Bołtunowską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Baczkowie, gm. Mysłów, powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Jagodnem, gm. Mysłów, pow. łukowskiego. (Nr. I. 23011/29 z dnia 10 października 1929 r.).

46) *Józefa Kolasińskiego*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Lendzie, gm. Łysobyki, powiatu łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Cisowniku, gm. Radzyń, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21479/29 z dnia 10 października 1929 r.).

47) *Zofję Podgórską*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Radoryżu, powiatu łukowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Trzebieszowie, pow. łukowskiego. (Nr. I. 19144/29 z dnia 10 października 1929 r.).

48) *Józefę Omelanową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Cisowniku, gm. Radoryż. powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Jedlance, gm. Tuchowicz, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21478/29 z dnia 10 października 1929 r.).

49) *Józefa Lewczuka*, nauczyc. 2 klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Mysłowskiej, gm. Mysłów, powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Kępkach, gm. Ulan, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21475/29 z dnia 10 października 1929 r.).

50) *Martę Lewandowską*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Misiach, gm. Misie, powiatu radzyńskiego, do 1-klasowej publ szkoły powsz. w Grabowcu, gm. Misie, pow. radzyńskiego. (Nr. I. 22143/29 z dnia 11 października 1929 r.).

51) *Klemensa Trędowicza*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Jabłonnie, powiatu sokołowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Bużyskach, gm. Korczew, pow. sokołowskiego. (Nr. I. 21623/29 z dnia 11 października 1929 r.).

52) *Annę Wróblewską*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Hordzieżce, gm. Gułów, powiatu łukowskiego, do 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Wólce Radoryż, pow. łukowskiego. (Nr. I. 22170/29 z dnia 11 października 1929 r.).

53) *Władysława Dysia*, nauczyc. 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Chrząchowie, gm. Kurów, powiatu puławskiego, do szkoły specjalnej w Lublinie. (Nr. I. 24409/29 z dnia 12 października 1929 r.).

54) *Marję Maszkiewiczową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Puznowie, gm. Wola Rębkowska, powiatu garwolińskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Chęcinach, gm. Górzno, pow. garwolińskiego. (Nr. I. 25354/29 z dnia 15 października 1929 r.).

55) *Jana Kulczyckiego*, nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Woli Gułowskiej, gm. Gułów, powiatu łukowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Rosach, gm. Prawda, pow. łukowskiego. (Nr. I. 21483/29 z dnia 15 października 1929 r.).

56) *Anielę Margrafową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Łaszczowie, powiatu tomaszowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wólce, gm. Wólka, pow. lubelskiego. (Nr. I. 26372/29 z dnia 19 października 1929 r.).

57) *Katarzynę Guzową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Wielgim Toporze, gm. Stoczek, powiatu węgrowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wielgiem, gm. Stoczek, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26347/29 z dnia 29 października 1929 r.).

58) *Ludwikę Kwaśnicką*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Laskach Starych, gm. Łochów, powiatu węgrowskiego, do 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Kamionnie, gm. Łochów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26346/29 z dnia 29 października 1929 r.).

59) *Kazimierę Malinowską*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Sokółce, gm. Sadowne, powiatu węgrowskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Kołędziożu, gm Sadowne, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26344/29 z dnia 29 października 1929 r.).

60) *Franciszka Podogrodzkiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Świętochowie Trawach, gm. Borze, powiatu węgrowskiego, do 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Sewerynowie, gm. Korytnica, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26354/29 z dnia 29 października 1929 r.)

61) *Aleksandra Semeńczuka*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Świętochowie Połaziu, gm. Borze, powiatu węgrowskiego, do 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Sewerynowie, gm. Korytnica, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26353/29 z dnia 29 października 1929 r.).

62) *Helenę Jaroschównę*, nauczyc. 2 klasowej publ. szkoły powsz. w Sokółce, gm. Sadowne, powiatu węgrowskiego, do 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Kołędziorzu, gm. Sadowne, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26355/29 z dnia 29 października 1929 r.).

63) *Celinę Rygielową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Barchowie ad Budziska, gm. Łochów, powiatu węgrowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Gwizdałach, gm. Łochów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26342/29 z dnia 29 października 1929 r.).

64) *Romana Gołaszewskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Jasiorówce, gm. Łochów, powiatu węgrowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wymysłach, gm. Łochów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26351/29 z dnia 29 października 1929 r.).

65) *Zofję Czepównę*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Grębkowie, gm. Grębków, powiatu węgrowskiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Krypkach, gm. Borze, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26343/29 z dnia 29 października 1929 r.).

66) *Edwarda Kalinowskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Suchej, gm. Grębków, powiatu węgrowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Kopciach, gm. Grębów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26356/29 z dnia 29 października 1929 r.).

67) *Helenę Powierzankę*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Twarogach, gm. Łochów, powiatu węgrowskiego, do 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Kamionnie, gm. Łochów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26345/29 z dnia 29 października 1929 r.).

68) *Bronisławę Pierzchlewską*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Baczkach-Fabryce, gm. Łochów, powiatu węgrowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wymysłach, gm. Łochów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26350/29 z dnia 29 października 1929 r.).

69) *Jana Magnuckiego*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Baczkach-Fabryce, gm. Łochów, powiatu węgrowskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Wymysłach, gm. Łochów, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26348/29 z dnia 29 października 1929 r.).

70) *Józefę Solównę*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Świętochowie-Trawach, gm. Borze, powiatu węgrowskiego, do 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Sewerynowie, gm. Korytnica, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 26352/29 z dnia 29 października 1929 r.).

71) *Zygfrydę Żelazowską*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Świętochowie-Trawach, gm. Borze, powiatu węgrowskiego, do 6-klasowej publ. szkoły powsz. w Sewerynowie, gm. Korytnica, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 27208/29 z dnia 2 listopada 1929 r.

72) *Ks. Edwarda Szabelskiego*, prefekta państw. seminarjum nauczyc. w Zamościu, na stanowisko prefekta publ. szkół powsz. w Hrubieszowie. (Nr. I. 18653/29 z dnia 30 października 1929 r.).

73) *Henryka Jabrzemskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Grabiach, gm. Sadowne, powiatu węgrowskiego, na równorzędne stanowisko do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Rażnach-Zarzetkach, gm. Sadowne, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 27939/29 z dnia 2 listopada 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 października 1929 r.:

1) *Marję Gumułową*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Przesmykach, powiatu siedleckiego, do 7-klas. publ. szkoły powsz. Nr. 9 w Siedlcach. (Nr. I. 25574/29 z dnia 12 października 1929 r.).

2) *Annę Męczyńską*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Łamazach, powiatu bialskiego, do 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Sworach, gm. Swory, powiatu bialskiego. (Nr. I. 25989/29 z dnia 5 listopada 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 listopada 1929 roku:

1) *Feliksa Żurawieckiego*, nauczyc. państw. seminarjum nauczyc. w Słonimie, na stanowisko nauczyciela 7-klasowej publ. szkoły powsz. im. St. Staszica w Chełmie. (Nr. I. 24719/29 z dnia 14 października 1929 r.).

2) *Janinę Ryszkowską*, nauczyc. 5-klasowej publ. szkoły powsz. w Kowali, gminy Karczmiska, powiatu puławskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Franciszkowie, gm. Godów, pow. puławskiego. (Nr. I. 27218/29 z dnia 26 października 1929 r.).

3) *Olgę Skowerową*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Piotrowicach, gm. Czyżów Szlachecki, powiatu opatowskiego, do 2-klasowej publ. szkoły powszechn. w Rachowie Starym, gm. Annopol, pow. janowskiego. (Nr. I. 23506/29 z dnia 30 października 1929 r.).

4) *Edmunda Wiśniewskiego*, nauczyc. 2-klasowej publ. szkoły powsz. w Borkach Kosach, gm. Krześlin, powiatu siedleckiego, do 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Przesmykach, pow. siedleckiego. (Nr. I. 26576/29 z dnia 2 listopada 1929 r.).

5) *Marję Dzikiewiczową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 23 w Łodzi, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 22 w Lublinie. (Nr. I. 28058/29 z dnia 2 listopada 1929 r.).

6) *Karolinę Matuszakównę*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Zawichoście, powiatu sandomierskiego, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tomaszowie Lubelskim. (Nr. I. 28064/29 z dnia 5 listopada 1929 r).

7) *Marję Ślizową*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Łukowie, do 7-klasowej publ. szkoły powsz. Nr. 4 w Łukowie. (Nr. I. 28155/29 z dnia 6 listopada 1929 roku).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę w stan pozasłużbowy:

1) *Wandę Orłowską*, nauczyc. publ. szkoły powszechnej w Żelechowie z dniem 1 września 1929 r. (Nr. I. 25210/29 z dnia 30 października 1929 r.).

2) *Janinę Manajową*, nauczyc. 3-klas. publ. szkoły powsz. w Chojnie — Nowem, gm. Siedliszcze, pow. chełmskiego z dniem 1 listopada 1929 r. (Nr. I. 26881/29 z dnia 30 października 1929 r.).

3) *Annę Kinartową*, nauczyc. 3-klas. publ. szkoły powsz. w Tarnawie, gm. Turobin, pow. krasnostawskiego z dniem 1 września 1929 r. (Nr. I. 25575/29 z dn. 31 października 1929 r.).

4) *Wandę Czyżewską*, nauczyc. 1-klasowej publ. szkoły powsz. w Żórawlówce, pow. konstantynowskiego z dniem 1 listopada 1929 r. (Nr. I. 26682/29 z dn. 2 listopada 1929 roku).

Kurator Okręgu Szkolnego rozwiązał stosunek służbowy z powodu samowolnego uchylania się od pełnienia obowiązków służbowych:

1) z *Pawłem Świerczkiem*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Krzczonowie, pow. lubelskiego z dniem 1 września 1929 r. (Nr. I. 25952/29 z dnia 30 października 1929 r.).

2) z *Marją Czaplicką*, nauczyc. 3-klasowej publ. szkoły powsz. w Żulinie, gminy Pawłów, pow. chełmskiego z dniem 1 września 1929 r. (Nr. I. 25601/29 z dnia 30 października 1929 r.).

3) z *Józefem Tuschikiem*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Lublinie z dniem 1 października 1929 r. (Nr. I. 28338/29 z dnia 5 listopada 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przyjął zgłoszenie o dobrowolnem wystąpieniu ze służby:

1) *Józefa Jarosławskiego*, nauczyciela 7-klasowej publ. szkoły powsz. w Tomaszowie Lub. z dniem 31 października 1929 r. (Nr. I. 26999/29 z dnia 24 października 1929 roku).

2) *Bronisława Bonusa*, nauczyc. 7-klasowej publ. szkoły powszechn. w Biłgoraju z dniem 30 września 1929 r. (Nr. I. 24882/29 z dnia 10 października 1929 r.).

3) Ks. *Czesława Łodziewskiego*, prefekta publ. szkoły powsz. Nr. 18 w Lublinie z dniem 31 sierpnia 1929 r. (Nr. I. 26866/29 z dnia 30 października 1929 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego, przyjmując do wiadomości rezygnację p. *Józefa Myszki*, ze stanowiska nauczyc. 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Chruślinie, gminy Godów, pow. puławskiego, anuluje dekret przeniesienia z dnia 16.VIII. br. Nr. I. 18553/29. (Nr. 25609/29 z dnia 11 października 1929 r.).

Komunikaty.

Kradzież pieczęci urzędowej.

Kuratorjum podaje do wiadomości, że w nocy z 14 na 15 października 1929 r. skradziono z kancelarji 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 20 w Parysowie, powiatu garwolińskiego, pieczęć urzędową okrągłą z orłem pośrodku i napisem w otoku: „Kierownictwo publicznej szkoły powszechnej w Parysowie". Wszelkie świadectwa szkolne, opatrzone pieczęcią tej szkoły, należy przesyłać do kierownictwa 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 20 w Parysowie, powiatu garwolińskiego, celem sprawdzenia ich autentyczności.

Godziny zajęć i przyjęć instruktorów.

Instruktor nauczania śpiewu prowadzi lekcje

w poniedziałki:

od godz. 10—11 w Państw. Gimn. im. Staszica (ul. Narutowicza)
„ „ 11—12 w Szkole Powsz. Nr. 12 (ul. Jezuicka)
„ „ 13—15 w Pedagogjum (ul. Archidjakońska 3)

w środy:

od godz. 9—10 w Szkole Powsz. Nr. 12,
„ „ 11—13 w Pedagogjum
„ „ 13—14 w Państw. Gimn. im. Staszica

Przyjmuje interesantów w poniedziałki od godz. 8—10, wtorki 12—15, w środy od 14—15³⁰.

Instruktor wych. fizycznego prowadzi lekcje

w poniedziałki:

od godz. 8— 9 w Szkole Powsz. Nr. 3 (na Czwartku),
„ „ 12—13 w Państw. Gimn. im. Zamojskiego (ul. Ogrodowa)
„ „ 16—17 w Pedagogjum (sala gimnast. Państw. Sem. Naucz. Żeńsk. — przy Katedrze).

w soboty:

od godz. 9—10 w Państw. Gimn. im. Zamojskiego
„ „ 10—11 w Szkole Powsz. Nr. 3
„ „ 16—17 w Pedagogjum.

Przyjmuje interesantów w poniedziałki od godz. 9—12, w soboty od godz. 11—13³⁰.

Akcja Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego w celu wstrzymania łączności wychodźctwa polskiego z ojczyzny.

Polskie Towarzystwo Emigracyjne w celu utrzymania łączności narodowo kulturalnej wychodźctwa polskiego z krajem ojczystym podjęło akcję, polegającą na przesyłaniu ofiarowanych przez społeczeństwo książek i ilustracyj polskich do miejscowości, w których skupiają się rzesze emigracyjne.

Dużą pomocą w tym względzie mogą być zbiórki książek i ilustracyj, ogłoszone w poszczególnych szkołach z ramienia ich kierowników. Akcja ta, która niewątpliwie przyczyni się do zacieśnienia kontaktu emigracji z krajem ojczystym i utrzymania polskiego ducha na obczyźnie powinna się spotkać z gorliwem poparciem.

Pożądanem jest by książki miały charakter beletrystyczny i były zdatne do użytku. Na każdej z nich winna być adnotacja, z daru jakiej szkoły pochodzi. Poszczególne zakłady mogą wyrazić swe życzenia co do wyboru terenu emigracyjnego, dla którego książki mają być przesłane. Ze względów oszczędnościowych książki winny być wysyłane pod adresem instytucji: Polskie Towarzystwo Emigracyjne Warszawa, Al. Jerozolimskie Nr. 33 m. 29 — w większych ilościach, a więc odrazu z kilku szkół w danem mieście i nie frachtem, ale t. zw. kwitem, jako bagaż (kwit listownie przesyła się instytucji), za zwrotem kosztów ze strony Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego.

203.

II. Część nieurzędowa.

Tadeusz Bocheński.

O żywość i aktualność lekcyj filologji.

Zainteresowanie intelektualne i wspaniały rozrost wiedzy ludzkiej wywodzą się bezprzecznie z prostego utylitaryzmu. Długo trzeba było czekać na wielką i zaprawdę przełomową godzinę, kiedy człowiek poszedł rozumem dalej, niż iść kazała potrzeba biotyczna czyli życiowa. Gdy się to stało, zaczął się w dziedzinie wiedzy idealizm. Ci badacze, którzy już w odległej starożytności nie w praktyczną tylko użyteczność odkryć celowali, ale raczej groźnym bogom puhary tajemnic poto wydzierali, aby je wychylać w dumnem, bezkorzystnem, idealistycznem ucieszeniu ducha, najlepszym są dowodem, że rozum ludzki gnany jest naprzód nietylko bezwładnością, ale także żądzą i swoistą, intelektualną rozkoszą.

Kto wstrzyma badacza, kto odwiedzie od pracy myśliciela? Gdyby to sama była bezwładność, dostateczną chyba przeszkodą ruchu stałyby się trudności i przykrości, których żmudna i nieraz niebezpieczna praca nie szczędzi badaczowi. Przykrościom może się zwycięsko przeciwstawić tylko przyjemność, tylko rozkosz. Nie trzeba zawiłego dowodu. Każdy z nas, kto kiedykolwiek najmniejszą nawet zdobycz myśli własnej przeżył i powitał, wie dobrze, czem jest radość poznawania, radość badacza, odkrywcy, myśliciela.

W szkole średniej, której jesteśmy pracownikami, nie badamy, nie odkrywamy, lecz uczymy. Nie przeczę, że bywa często, iż się właśnie podczas lekcji śmiała jakaś i najrzetelniej nowa myśl w głowie twórczego nauczyciela urodzi, nie urągamy niezachwianej prawdzie, która się mieści w dosadnym aforyźmie *„docendo discimus”* („ucząc innych, uczymy się sami”), nie zamierzamy jednak mówić tu o zdobyczach i pożytkach nauczyciela. Przedmiotem naszej uwagi ma być właśnie pożytek ucznia.

Rozumiemy, że pożytek ucznia to ani doraźna użyteczność praktyczna

każdej nowonabytej prawdy, ani nawet ów patent, do którego po szczeblach klas i lat szkolnych wychowankowie nasi docierają. Rozumiemy, że pożytek ucznia to raczej każda dodatnia dyspozycja, każda zdatność, którą uczeń zdobędzie, że to rozrost jego intelektu, wyszlachetnienie uczuciowości, hart i dobra skłonność woli, radosna wrażliwość zmysłów, czysta i obfita wyobraźnia.

Piszący te słowa jest humanistą i filologiem. Prosi przeto o wyrozumiałość, że nie o innych dziedzinach nauczania mówić będzie, ale o językach i kulturze klasycznej.

Nie zamierzamy wykazywać ani udowadniać wartości wychowawczych łaciny, greki i kultury klasycznej. Gdyby Czytelnik pragnął przekonywających unaocznień i dowodów, niechże przeczyta np. znakomitą, nieocenioną książkę Tadeusza Zielińskiego p. t. „Świat antyczny a my". Nam idzie w tej chwili o coś innego. Chcemy zwrócić uwagę Czytelnika na pewien postulat, od którego wypełnienia zależy kontakt ucznia z wartościami naszego przedmiotu nauczania. Postulatem tym jest rozbudzenie ciekawości i rozsmakowanie ucznia tak we formie, jak i w treści lekcyj, poświęconych łacinie, grece i kulturze klasycznej.

Ale tu najpierw oddam głos Cyceronowi. „Jak niema — mówi wielki Rzymianin — paliwa, któreby tak było łatwopalne, iżby się bez podłożenia ognia mogło zapalić, tak niema nigdzie duszy, którąby tak była pobudliwa i do przyjęcia twego przekonania skłonna, iżby się mogła zapalić, jeśli do niej sam zapalony i płonący nie przystąpisz".

Pierwszym warunkiem dobrych t. j. owocnych lekcyj filologji jest więc filologiczny zapał uczącego. Kto filologji nie miłuje, kto w jej zgłębianiu wielkiej nie spotyka satysfakcji i rozkoszy, kto cudzemi i własnemi na jej polu zdobyczami nie cieszy się tak, jak uśmiechem najdroższej istoty, ten przenigdy nie powinien uczyć filologji. Zwłaszcza zaś nie powinien jej uczyć w szkole średniej, gdzie zapału *a priori* niema *ignoti nulla cupido!)*, gdzie ten zapał w młodzieży budzić dopiero i pieczołowicie rozdmuchiwać należy.

Jeśli już jednak miłość ku nauce, której cząstkę uczniom podajemy, w sercu naszem istnieje, jeśli pierwszy warunek spełniony, zauważmy istnienie drugiego.

Młodzież ma własny świat, o którym my zazwyczaj już nie pamiętamy. Jest to świat nadzwyczajnych poprostu aktualności, państwo żywych uroków i cudów. Jest to dziedzina przygód i rekordów, własnoręcznie budowanych radjoaparatów i maleńkich, ale naprawdę latających aeroplanów, jaskrawych, wielkie oczy u starszego pokolenia wywołujących lektur, jest to niezrównany manowiec lekcyj szkolnych, gawęd koleżeńskich, marzeń o kinie, wycieczek, znaczków pocztowych, stopni, świadectw, pierwszych wreszcie zapałów miłosnych. Nie zasłaniajmy oczu, nie bądźmy śmieszni! Nie bądźmy podobni do owego poczciwego naukowca, który kiedyś powiedział:

Nie może istnieć takie a takie zjawisko, ponieważ w mojej teorji go nie było!

Zrozumiejmy, że młodość jest młodością, a młodzież młodzieżą! Zrozumiejmy także, iż nie młodzież do nas, lecz my do młodzieży zbliżyć się musimy, jeśli ją naprawdę uczyć i wychowywać pragniemy.

Kto używa teroru, nie jest nauczycielem nowoczesnym. Powiadają, że terror kija, przezwisk i szturchańców dawno w szkolnictwie naszem nie

istnieje. Proszę jednak pamiętać, że oprócz terroru fizycznego istnieje terror, istnieje więziennictwo psychiczne. Nauczyciel, który szczypty młodzieńczego ognia nie posiada, nauczyciel, które własne nawyki myślowe chciałby wtłoczyć jako dogmatyczny automatyzm duchowy w ucznia, nauczyciel, który duszę ucznia i jej zainteresowania ignoruje albo nawet wyraźnie depce i odrzuca, nie zdobędzie nigdy zaufania swej młodzieży i nigdy jej niczego naprawdę nie nauczy. Choćby nawet klasa pewien zasób wiadomości pod przymusem wchłonęła, będzie to zasób martwy, którego może nawet nigdy w życie wprowadzić nie spróbuje.

Zbliżenie się do młodzieży osiągnąć można różnemi sposobami. Nie chcę jednak mówić o kontakcie pozaszkolnym i pozalekcyjnym. To są rzeczy i ważne i praktykowane, ale nie one wchodzą w zakres niniejszego rozważania. Polem kontaktu chcę tu widzieć jedynie lekcję i to lekcję filologji klasycznej.

Jakże więc? Czytamy np. Liwjusza lub mowę Cycerona. Gdzie Rzym, gdzie Krym! Jak szukać punktów stycznych i gdzie je znaleźć, gdy płaszczyzna zainteresowań dzisiejszego młodziana i płaszczyzna pierwszej Katylinarki zdają się nie posiadać ani jednego punktu stycznego?

Otóż tak źle nie jest. Wspomniałem przed chwilą o lekturze sensacyjnej. Cóż to za lektura. To przecie tylko lektura taka, która silnie atakuje wyobraźnię i zarazem ostro łechce uczuciowość. To przecie literatura dreszczu.

Pierwsza Katylinarka zawiera momenty o bardzo silnem napięciu, zawiera groźne, dech w piersiach wstrzymujące pauzy, zawiera świetne, z precyzją fechtmistrza lub nawet żonglera wymierzane ciosy. Zawiera także życie! Katylina, senat, ulica, rok 63 w Rzymie. To przecie pyszna powieść, mająca, jeśli chcecie, posmak surowego patosu, a jeśli i tego pragniecie, zapach nerwowej sensacji. Pokażcie to uczniowi! Niech z zapartym oddechem śledzi wyrafinowany atak Cycerona, niech widzi otwarte gęby senatorów, niech słyszy krągły, świetny, tnący niechybnie, celny jak jadowita strzała głos i język „ojca ojczyzny”!

„Ojczyzny”. Tak jest. Niech usłyszy wasz uczeń ojczyznę w chwili, gdy Cycero mówi o prawie, niech poczuje majestat prawa! Powiedźcie mu, pokażcie mu, jak to zdrowie jest w poszanowaniu prawa, a choroba w chronicznem prawa lekceważeniu. Potrąćcie strunę dni dzisiejszych! Pomówcie o bolszewiźmie, pomyślcie z uczniem o współczesnych Katylinach, którzy nieraz udawali ideowców, a w istocie na dostatki, na dochody, na honory zarzucali sieci!

Ale zechcecie zapewne, by się uczeń nie zabłąkał w sensacyjnej atmosferze oracji, by nie stracił perspektywy na piękno cycerońskich okresów, na efekty stopniowania, na azjanistyczne blaski synonimów, na obfitą nomenklaturę pytań retorycznych, ironij, aliteracyj i całego tego arsenału, o którym mówi podręcznik gramatyki, stylistyki a nawet może i sam polski wstęp do szkolnego wydania Cycerona. Brawo! Nie zamierzam i ja pozbawić swego ucznia tej mądrości. Chcę jednak, by się z nią nie zapoznawał w oderwaniu, w przykrej, nieżyciowej atmosferze martwego teoretyzowania, ale by właśnie ujrzał i zrozumiał, że te wszystkie szczegóły arsenału istnieją tylko względnie, tylko celowo i tylko owocnie, potrzebą chwili i wyraźnem zamierzeniem kulturalnego, niechybnego mówcy wywołane.

d. c. n.

Z prasy wojewódzkiej.

Dziennik Wojewódzki jest jednem z tych czasopism, którego liczba czytelników wzrasta stale. Nic w tem jednak dziwnego, jeśli zważymy, że prócz zarządzeń i okólników porusza on cały szereg zagadnień z życia społecznego, a więc sprawy szkolnictwa, straży pożarnych, meljoracji, budownictwa i t. p. I ostatnie Nr. Nr. są wymownym tego przykładem.

W Nr. 8 *Ogniska Nauczycielskiego* stwierdzamy, że szkolnictwo powszechne naprawdę na coraz racjonalniejsze wstępuje tory, kładąc duży nacisk na przygotowanie młodzieży już w szkolnych murach do pracy społecznej, a więc mamy artykuły, omawiające szkolne Kasy Oszczędności, Samorząd uczniowski, szkolną gazetkę ilustracyjną i t. p. Ciekawem również jest sprawozdanie z I Kongresu Międzynarodowej Ligi Nowego Wychowania w Helsingor oraz artykuł p. t. „Z przeszłości Lublina".

Życie Spółdzielcze w Nr. 22 przynosi w wesołym tonie utrzymany krótki artykulik p. t. „Wesołe rozmyślania na smutny temat", nad którego treścią wartoby się głębiej zastanowić szczególniej w momencie ogólnego utyskiwania na biedę i cieżkie czasy.

Gazeta Powiatu Łukowskiego w Nr, 10 jest bardzo obfita w różnorodność poruszanych zagadnień, co świadczy, że wydawcy nie przechodzą obojętnie obok żadnej z kwestji, odźwierciadlających życie powiatu.

Nr. 31 *Zwierciadła* jest całkowicie poświęcony hasłu oszczędności. I słusznie. Nauczmy społeczeństwo cenić wartość każdego grosza.

W Nr 17 *Ziemi włodawskiej* znajdujemy artykuły, ilustrowane licznemi zdjęciami z życia rolniczego powiatu, które świadczą, że mimo trudnych warunków rozwoju wieś ziemi włodawskiej tętni bujnem życiem.

Gdyby tak nasi „zawodowi pesymiści" zechcieli pilniej rozejrzeć się wokoło, możeby mniej złowieszczo brzmiała nuta ich pieśni. *J. K.*

Muzeum Ziemi Lubelskiej.

Dużo mówi się i pisze w ostatnich czasach o potrzebie i znaczeniu regjonalizmu, o konieczności poznania i gromadzenia tego wszystkiego, co charakteryzuje pewne dzielnice, co odzwierciadla wszelkie przejawy życia mieszkańców pewnych okolic.

Zagadnienie to, niewątpliwie, bardzo ważne z punktu widzenia naukowego, ze zrozumienia konieczności zachowania tego wszystkiego, co jest przejawem odrębności myśli, co świadczy o zaczątkach kultury i poczuciu piękna w najróżnorodniejszych dziedzinach naszego życia.

A jednak, jakże małe jest dotychczas zrozumienie tego problemu wśród naszego społeczeństwa, jak obojętnie ogół przechodzi obok wysiłków jednostek w tym kierunku, jak mało cenimy i znamy to, co w tej dziedzinie dotychczas uczyniono!

Wymownym tego dowodem „Muzeum Ziemi Lubelskiej", mieszczące się przy ul. Narutowicza 4, o którego istnieniu mało kto wie, mało kto niem się interesuje, a jeszcze mniej dba o należyty i dalszy jego rozwój. A przecież jest to jeden z nielicznych szczególniej na prowincji dorobków kultury polskiej, którego zaczątek sięga jeszcze okresu niewoli. Prawda,

że od dłuższego już czasu Muzeum było zaniedbane; ale czyja w tem wina? Obecnie powołany nowy Zarząd dokłada wszelkich starań, aby działalność Muzeum ożywić, aby naprawdę stało się ono warsztatem kultury i nauki. Ale czy najenergiczniejszy nawet Zarząd potrafi cokolwiek uczynić, jeśli nie znajdzie poparcia, pomocy i należytego zrozumienia ze strony całego społeczeństwa? Jeśli nie pozyska dostatecznej liczby członków Twa Muzeum Lubel., którzy przez opłacanie składki członkowskiej w wysokości 12 zł. rocznie, (wzamian za co mają prawo do bezpłatnego zwiedzania muzeum, wstępu na wszystkie wystawy i korzystania z czytelni naukowej,) okazaliby swą pomoc i zainteresowanie?

Jeśli starsi nie przyczynią się do tego, by zapoznać młodzież ze zbiorami muzealnemi i nakłonić ją do częstszego zwiedzania i szukania w muzeum rzeczy ciekawych i godnych widzenia? Jeśli nauczycielstwo nie zachęci młodzieży własnym przykładem i nie nauczy spoglądać na muzeum jako na jedną z ważniejszych pomocy, ułatwiających studja w poszczególnych dziedzinach wiedzy?

Jeśli wszyscy mieszkańcy Lublina nie wezmą sobie niejako za punkt honoru utrzymanie placówki, świadczącej o dawnem kulturalnem znaczeniu miasta i okolic, o słuszności naszych pretensyj do stworzenia z Lublina w chwili obecnej choćby niewielkiego ośrodka wiedzy i nauki?

Najbliższa przyszłość okaże, czy wysiłki Zarządu nie będą przez nas zmarnowane, czy zapał, z jakim zabiera się do zorganizowania Muzeum, nie zostanie przez ogół unicestwiony.

Odpowiedzi na dręczące go pytania oczekuje Zarząd w siedzibie Muzeum, Narutowicza 4. *J. K.*

Pożyteczne wydawnictwa.

Jednym z dotkliwie dotychczas odczuwanych braków było niedostosowanie poziomu i treści wypisów, przeznaczonych dla szkół dokształcających zawodowych, do potrzeb ich czytelników. Kilkakrotne próby dostarczenia odpowiedniej lektury młodzieży szkolnej powyżej 14 lat nie były uwieńczone pomyślnym skutkiem, gdyż żadna z wydanych książek nie potrafiła w dostatecznej mierze zainteresować uczniów szkół dokształcających ani też dopomóc nauczycielowi języka polskiego w racjonalnem, na nowych zasadach metodycznych opartem, nauczaniu przedmiotu, który w pierwszym rzędzie winien wprowadzać uczniów na wyżyny myśli, ukazać związki ideałów i ich urzeczywistnień w życiu codziennem oraz wpływ pracy teoretycznej na technikę, a także budzić w zawodowcu odczuwanie piękna i potrzebę udziału w twórczości narodu i ludzkości.

Brakowi temu, niewątpliwie, zaradzi, wydany obecnie nakładem firmy Jakubowskiego we Lwowie, I tom książki p. t. „*Książka o życiu i pracy*“ Heleny Grotowskiej i Heleny Radlińskiej. Tom I obejmuje następujące dziedziny: Książka, światło, ogień, energja. Narzędzia i ich twórcy. W II tomie autorki zapowiadają: Kraj. Drogi w świat. Na szerokim świecie. Ja i my; w III — Przyroda i sztuka. Życie codzienne. Organizacja pracy. Siła i wartość.

Jak więc widzimy, ujęcie zagadnień szerokie, ściśle związane z życiem. A jeśli dodamy do tego, że większość podanych urywków to wyjątki arcydzieł naszego piśmiennictwa, budzące poczucie piękna i dobra, niewątpliwie stwierdzić musimy, że szkolnictwu dokształcającemu przybyła pomoc naukowa naprawdę pożyteczna, z którą winno się przedewszystkiem zapoznać nauczycielstwo szkół dokształcających zawodowych.

Drugiem niemniej pożytecznem wydawnictwem, bardzo starannie wydanem nakładem Ministerstwa W. R. O. P. i ozdobionem licznemi ilustracjami o charakterze sprawozdawczym, jest książeczka p. t. „*Szkolnictwo zawodowe żeńskie*“, dająca obraz, co w tej dziedzinie dotychczas u nas uczyniono.

Należy również wspomnieć ze względu przedewszystkiem na aktualność poruszanego zagadnienia o książeczce Ks. J. Makłowicza p. t. „*O oszczędności*“, wydanej nakładem autora w Poznaniu, a zawierającej wykład, przemówienie do młodzieży, deklamacje i pieśni, mające na celu propagandę oszczędzania wśród młodzieży. *J. K.*

Konkurs krajoznawczy dla czasopism młodzieży.

Komisja Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej z okazji dziesięciolecia miesięcznika krajoznawczego „Orli Lot” ogłasza konkurs dla czasopism, wydawanych przez młodzież szkolną.

W konkursie mogą brać udział te czasopisma młodzieży, które jeden lub więcej zeszytów wypełnią w całości lub częściowo materjałami krajoznawczemi, zebranemi przez młodzież na podstawie osobistych obserwacyj. (Przykład znaleść można w „Orlim Locie”, który po 40 gr. za zeszyt wysyła Księgarnia „Orbis”, Kraków, Barska 41).

Termin trwania konkursu do 30 listopada 1930 r.

Nagrody od 50 do 200 zł. zostaną wypłacone z funduszów, udzielonych przez Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. oraz przez Oddziały Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Adres do nadsyłania prac konkursowych: prof. Leopold Węgrzynowicz, Kraków, ul. Krowoderska 74, II.

Miesięcznik „Wychowanie fizyczne”.

Miesięcznik „Wychowanie Fizyczne“, wychodzący pod redakcją prof. Uniwersyt. Dr. Piaseckiego w Poznaniu, (Park Wilsona), rozszerza od 1 października b. r. dział metodyczny do rozmiarów jednego arkusza druku, przyczem uwzględni w wyższym jeszcze stopniu potrzeby szkół średnich, seminarjów nauczycielskich, szkół wydziałowych i powszechnych.

W szczególności czasopismo to uwzględni artykuły, omawiające warunki pracy, a więc sale gimnastyczne i boiska, przyrządy i przybory, ewolucję metody ćwiczeń gimnastycznych, gier i ćwiczeń sportowych oraz programy lekcyjne.

Prenumerata roczna „Wychowania Fizycznego” wynosi dla szkół powszechnych 10 zł.

Komunikat.

Gen. Marjusz Zaruski. **Budujmy flotę!**

Po latach niewoli i srogiego ucisku, zmierzającego do wystąpienia wszystkiego, co polskie, odzyskaliśmy z powrotem brzeg morski; ten brzeg, którego za Władysława IV broniliśmy zawzięcie od najazdu szwedzkiego, który był świadkiem zwycięskiej naszej bitwy morskiej pod Oliwą, bohaterskiej obrony Pucka, śmiałych wypadków floty kaperskiej i tylu innych czynów, mających na celu ugruntowanie naszego dominium maris na Bałtyku.

Mamy go dzisiaj w swym ręku.

I nie oddamy za żadne skarby świata.

Bo jest on świadectwem i ostoją zarazem nietylko naszego mocarstwowego znaczenia i niepodległości, ale i dobrobytu: tanich cen kupna i dobrego zbytu własnych produktów.

Cóż jednak znaczy morze bez własnych okrętów? Czy jest do pomyślenia sieć kolei żelaznych bez własnego taboru wagonów?

A morze wszak, z punktu widzenia komunikacji, to pajęcza sieć dróg wiodących do zakątków całego świata, — do tych ośrodków, z któremi połączenia wymaga nasz własny interes chwilowy, lub stały.

Mieliżbyśmy do utrzymania komunikacji na tych drogach używać wynajętych wagonów morskich? drogo opłacanego taboru obcego, który każdej chwili może być wycofany?

Poczucie własne społeczeństwa, które pragnie żyć i dokonać jeszcze wielkich czynów, na pytanie to z naciskiem odpowiada: nie!

Obywatelu Polski! nie dopuścisz, ażeby twoje progi wodne obsługiwał tabor obcy: wystawisz na nich tabor swój własny — flotę morską.

Nie masz jej jeszcze. To co jest — tych parę dziesiątków okrętów. to zaledwie początek, odrobina tego, co musisz posiadać. Zechciej, Obywatelu polski, stanąć na tym punkcie widzenia, z którego Polska przedstawia się jako twór wielki, wymagający dla spełnienia swych zadań równie wielkich środków: dla wielkiego morza wielkiej własnej floty.

Wyrazicielem myśli tej jest Komitet Floty Narodowej, który postawił sobie za zadanie umożliwić całemu społeczeństwu wzięcie udziału w zbożnej tej pracy.

Każdy obywatel rocznie niech da jeden złoty, a flota polska rychło powstanie.

Grono ludzi dobrej woli w Bydgoszczy powzięło szlachetną myśl ofiarowania Narodowi morskiego parostatku, któryby nosił nazwę miasta i okręgu Bydgoszcz.

Tosamo uczyniło Pomorze.

Niech przykład tych dwóch organizacyj działających pod wspólnem hasłem Komitetu Floty Narodowej, będzie zachętą dla innych dzielnic Polski do spełnienia wielkiego dzieła budowy własnej floty morskiej.

Prenumerata roczna zł. 6., półroczna zł. 3. Numer pojedyńczy 60 gr.
Konto P. K. O. 30.617. Adres Redakcji i Administracji: Lublin, Kuratorjum Szkolne.

Drukarnia Państwowa w Lublinie.